

APPARATEN DIE IK HEB GEKEND

Eerder verschenen van Wim de Bie bij De Harmonie

Meneer Foppe en het gedoe (1987)

De Boekcorner van... Goos Verhoef! (1988)

Schoftenttuig (1988)

Morgen zal ik mijn mannetje staan (1990)

De liefste van de buis (1992)

Meneer Foppe in zijn blootje (1994)

Meneer Foppe over de rooie (1995)

Meneer Foppe en de hele reutemeteut (2009)

Meneer Foppe. Eenzaamheidsgenieter (2024)

WIM DE BIE

**APPARATEN
DIE IK HEB GEKEND**

De Harmonie – Amsterdam

Apparaten die ik heb gekend

De cassette recorder	7
Het Braun meubel	8
De Olympia schrijfmachine	9
De polaroid camera	10
Stereoscopie	11
De Vergrotingskoker	12
Het hulpkastje	13
Het eenzame kacheltje	14
De amateur-videocamera	15
De Radofin Programmable tele-sports III	16
De NAGRA-recorder	17
De eerste elektronische snelweg	18
Het bakelieten telefoontoestel	19
Het vizierkompas	20
Het monument	21
De fitnessbank	22
De stencilmachine	23
De dood van de dynamo	24
Moederdagaflevering	25
De Hollerithmachine	26
Afgedankte kastjes	27
De Pathé Baby Projector	28
Notebook	29
...en wil blijven kennen	30
...maar nooit heb gebruikt	31
Wat doen we met onze video's?	32
De Acoustic Modem	36
Een spel uit New York	37
De MAIHAK-recorder	38
Een moeilijk afscheid	40
De fax	41
Bekentenissen van een verslaafde mobilist	42
De schoenpasmachine	43
De schoenpasmachine (vervolg)	44
De opladers	45
Het koperen gewicht	46
De drumcomputer	47
Lekker kek wekkertje	48
Voor de briljante inval	49

De opvouwbare broodtrommel	51
Het enige echte trommeltje	52
De opvouwbare drinkbeker	53
De plakpers	54
De platenspeler	55
De stoomtrein	56
Het laboratorium	57
Het eitje	59
De vloeiroller	60
De kampeerattributen	61
De Mess Tin Set	62
Het bestek	63

Nieuwe nostalgie

De chemokar	33
De afstandsbediening	35

Apparaten die Driek heeft gekend

De dvd-speler	34
De MP3-speler	39

Apparaten die ik heb gekend (1)

De cassette recorder

Bij de periodieke zolderschoning komen ze weer tevoorschijn, dozen vol cassettebandjes. Voorbespeelde, variërend van de Eagles tot *Ezra Pound Reading* en eigen opnamen, radio-uitzendingen, kirrende baby's, chaotische verjaardagsfeestjes.

Ga je de interessantste en dierbaarste nog 's overzetten op cd, zoals je al lang van plan bent? Ach welnee, komt er niet van. Maar weggoien kan ook niet. Dus gaan ze terug in de doos, in de kast, tot ziens.

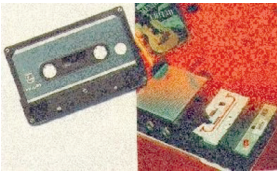
Op veel audiotorens zijn ze al niet meer af te spelen. Het medium verdwijnt.

Ik vond op internet één schimmig fotootje van het wonder uit 1963: de Philips cassette recorder. Klein (kon mee in de vakantiebagage), handig (simpele eenknopsbediening) en als je ook nog een Kodak 8mm-filmcameraatje bij je had, was je audio-visueel zeer bij de tijd.

Enkele cassettes in mijn doos hebben een beschreven inhoud, maar de inkt is aan het verbleken. Krekels in Zuid-Frankrijk, een halfuur stilte op Ibiza (1969), kleinkinderen doen iets leuks op de 65ste verjaardag van mijn moeder, een radio-uitzending van Michiel de Ruyter.

Volgende zomer? Er een week voor uittrekken?

Ja, hoor. Doe de doos nou maar weer dicht.

Eerste cassette recorder (1963)

Apparaten die ik heb gekend (2)

Het Braun meubel

Dit prachtige meubel staat bij mij achteloos op zolder: de radio/grammofoonspeler van Braun uit 1956.

In het midden van de vorige eeuw werden ook mijn ouders aangestoken door de golf van moderniteit die over het land sloeg.

De zware meubelen – huiskamertafels en dressoirs met balpoten – werden rigoureus uit onze huiskamer verwijderd en vervangen door Pastoe-meubilair – een antracietkleurig tafelblad met stalen poten en met rood plastic beklede stoeltjes – tapijten werden cocosmatten – zwart met gele motieven – en alle deuren werden strak getrokken door ze met platen te betimmeren.

Als klap op de vuurpijl kochten mijn ouders dit pronkstuk. Het top-punt van ‘modern’. Het zou in menig interieur van nu niet misstaan.

Waar deden ze het van? Mijn ouders hadden het niet breed, ze wilden deze verandering dus blijkbaar heel graag. (‘Dan gaan we dit jaar maar niet op vakantie!’)

Ik heb er mijn eerste lp’s op gedraaid en er mijn eerste zelf-gemaakte radioprogramma’s mee beluisterd.

Ik durf de stekker niet in het stopcontact te steken uit vrees dat alle buizen ontploffen.

Apparaten die ik heb gekend (3)

De Olympia schrijfmachine

Mijn Olympia

Zo zag mijn eerste Erika eruit

In *The Guardian* stond gisteren een mooi fragment uit een boek van Paul Auster: *The Story of My Typewriter*. Over de verhouding met zijn oude Olympia schrijfmachine, die nu al 26 jaar duurt.

Auster houdt vol en heeft vijftig linten in voorraad, voor het geval ze niet meer worden gefabriceerd.

Na lezing dacht ik: heb ik niet ergens...

Ze stond diep weggeborgen in een gangkast, de elektrische van Olympia – mijn tweede schrijfmachine; de luxe stap voorwaarts, na jaren gerammel op mijn (niet-elektrische) Oost-Duitse, zeer goedkope, met een afbetalingsregeling aangeschafte Erika.

Ik deed de koffer open en herkende haar nauwelijks! Na veertien jaar deed het weerzien me niets. Geen enkel gevoel van oude vriendschap. Geen greintje compassie. Geen enkele impuls haar aan te zetten en er weer 's een vel in te draaien.

Ik voelde aan het verdroogde lint. Ik herinnerde me het gehussel met de velletjes carbonpapier, de vage, haast onleesbare, met tikgaatjes doorzeefde vijfde kopie, het gezoem van de motor.

Ik heb 25 jaar bijna dagelijks op een schrijfmachine gewerkt en de samenwerking tussen mij en het apparaat is uit mijn geheugen gewist. Ik schrok ervan, maar het is de waarheid.

Ik sloot de koffer en bracht de Olympia terug naar haar schuilplaats. Al zijn we vreemden voor elkaar geworden, weggoien doe ik haar niet.

De polaroid camera

Als je in 1967 deze joekel openklapte en vroeg:

‘Zal ik even een Polaroid van je maken?’ had je het al een heel eind gemaakt.

‘Een poolarood... wat is dat?’

‘Een Polaroidje. Een kant-en-klaarfoto. Rolt er zo uit!’

‘Je meent ’t! Is het echt waar?’

‘Ga ’s even staan... Hoofd omhoog... iets naar achteren buigen... prachtig... hou dit even vast... Wow! Te gek!’

Nadat de foto eruit geschoven was, moest het beeld in dertig seconden opkomen, waarbij je het kartonnetje in je handen of onder je trui opwarmde.

Bij films voor dit model (de Automatic 210) was een buisje meegepakt, met een stroperige vloeistof en een rollertje. Daarmee moesten de foto's ingesmeerd, waardoor ze gefixeerd werden.

Door de opkomst van de digitale fotografie is Polaroid op sterven na dood – alleen nog in gebruik bij professionals die een opstelling even willen ‘voorkijken’ en voor snelle paspoortfoto's.

Het grote succes van de polaroidfoto toen, school in het feit dat je met je fotorolletje niet naar de fotozaak moest, zodat ‘iedereen’ je opnamen kon zien.

Dus maakte je foto's (of probeerde je) van heel andere aard dan de gebruikelijke kiekjes.

Die fixeermethode werkte goed, de foto's blijken de tand des tijds uitstekend te hebben doorstaan.